

A TANTÁRGY ADATLAPJA

MIKOLÓGIA

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Biológia-Geológia
1.3. Intézet	Magyar Biológia és Ökológia Intézet
1.4. Szakterület	Környezettan
1.5. Képzési szint	B. Sc.
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Ökológia és természetvédelem/környezettudós
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Mikológia	A tantárgy kódja	BLM2605
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. Macalik Kunigunda, adjunktus		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Macalik Kunigunda, adjunktus		
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	4
2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7. Tantárgy típusa	Kötelező DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	126	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					26
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszámja					70
3.8. A félév összóraszámja					126
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	nincsenek
4.2. Kompetenciabeli	nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	nincsenek
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	- Minden gyakorlaton kötelező a jelenlét. Esetleges hiányzást (max.2) a félévi oktatási időszak vége előtt, egyénileg lehet pótolni, a tanárral való előzetes egyeztetés alapján (a terepi munka nem pótolható) - A laborgyakorlatok egy része a laborban zajlik (konzervált, illetve frissen gyűjtött anyag)

	meghatározása), a másik rész terepi munka (megfigyelések, gyűjtések).
--	---

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- A nagytestű gombák határozásának képessége - A fontosabb ehető és mérgező nagygombák ismerete - A terepi megfigyelések helyes kiértékelésének, értelmezésének, illetve a begyűjtött anyag feldolgozásának képessége
Transzverzális kompetenciák	- Terepi és laboratóriumi csoportmunkában való részvétel készsége az élettudományok területén - Egyéni eredmények integrálásának készsége a szaktudomány tágabb ismeretkörébe

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri a nagytestű gombák alapvető morfológiai jellegzetességeit, ismeri a gyakori fajokat, azok étkezési értékét.
Képességek	A hallgató képes felismerni/meghatározni a gyakori gombafajokat.
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan használni a gombahatározókat.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A nagytestű gombák ismerete
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- A gombák helye az élővilágban - A gombák közösségekben betöltött szerepe - A nagytestű gombák határozásához szükséges alaktani ismeretek elsajátítása - A fontosabb ehető és mérgező gombák ismerete

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A mikológia, tárgya, tudományágai és kapcsolatai egyéb tudomány-területekkel. Történeti áttekintés. A gombák helye az élővilágban. A gombák rendszerezése.	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás.	A tantárgy specifikus követelményeinek részletes ismertetése
2. A gombák szerveződése és egyedfejlődése.	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd	
3. A gombák élettana	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd	
4. A gombák ökológiája	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, problematizálás.	
5. Toxikológia. Gombatermesztés. Tartósítás.	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által.	
6. Nagytű gombacsoportok 1. Tömlősgombák.	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés.	
7. Nagytű gombacsoportok 2. Bazídiumos gombák 1. Tremellaceae-Pleurotaceae	Frontális ismeretközlés, PowerPoint vetítés és táblarajzok.	
8. Nagytű gombacsoportok 3. Bazídiumos gombák 2. Boletaceae1.	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, problematizálás.	
9. Nagytű gombacsoportok 3. Bazídiumos gombák 3. Boletaceae2.	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, problematizálás.	
10. Nagytű gombacsoportok 4. Bazídiumos gombák 4. Paxillaceae-Pluteaceae	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás.	
11. Nagytű gombacsoportok 5. Bazídiumos gombák 5. Agaricaceae		
12. Nagytű gombacsoportok 5. Bazídiumos gombák 6. Amanitaceae	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás.	
13. Nagytű gombacsoportok 6. Bazídiumos gombák 7. Coprinaceae-Russulaceae	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás.	
14. Nagytű gombacsoportok 8. Bazídiumos gombák 8. Lycoperdaceae-Nidulariaceae	Frontális ismeretközlés, szemléltetés PowerPoint vetítés, konzervált növényi anyag és táblarajzok által, párbeszéd, problematizálás.	
Könyvészet 1. Albert, L. et al., 2016, Gombaszakellenőri Praktikum, Flaccus Kiadó, Budapest (M.K.) 2. Ewald, G., 2017, Gombászok kézikönyve, Cser Kiadó, Budapest (M.K.) 3. Jakucs, E., Vajna L., Szerk., Mikológia, Agroinform Kiadó, Budapest (M.K.) 4. Kalmár, Z., Makara, Gy., Rimóczi, I., 1995, Gombászkönyv, Mezőgazda Kiadó, Budapest (M.K.) 5. Lasso, T. 2002, Gombák – Határozó kézikönyvek, Panemex, Grafoart Kiadó, Budapest (M.K.) 6. Locsmándi, Cs., Vasas, G., 2013, Gyűjtsünk gombát erdőn, mezőn!, Cser Kiadó, Budapest (M.K.) 7. Locsmándi, Cs., Vasas, G., Albert, A., 2010, Ismerjük fel a gombákat!, Gabo Kiadó, Budapest (M.K.) 8. Montag, K., 2010, Gombák, Sziget Kiadó, Budapest (M.K.) 9. Pázmány, D., 1998, Gombahatározó, Nem lemezes gombák, Sepsiszentgyörgy (M.K.)		

10. Sălăgeanu Gh., Sălăgeanu Anișoara, 1985. Determinator pentru recunoașterea ciupercilor comestibile, necomestibile și otrăvitoare din România. Editura Ceres, București. (Bot.K.)
11. Șesan, E.T., Tănase, C., 2006, Mycobiota. Sisteme de clasificare. Ed. Univ. Al.I.Cuza, Iași (Bot.K.)
12. Șesan, E.T., Tănase, C., 2004, Ghid de recunoaștere a ciupercilor comestibile și toxice. Ed. G.E.E.A., București (Bot.K.)
13. Tănase, C., 2002, Micologie. Manual de lucrări practice. Ed. Univ. Al.I.Cuza, Iași (Bot.K.)
14. Tănase, C., et al., 2009, Macromicete din România, Ed. Univ. Al.I.Cuza, Iași (Bot.K.)
15. Tănase, C., Mitituc, M., 2001, Micologie, Ed. Univ. Al.I.Cuza, Iași (Bot.K.)
16. Zsigmond, Gy., 2011, Népi gombászat a Székelyföldön, Pallas Akadémia Könyvkiadó (M.K)

<http://gombaportal.hu/>

<http://www.gombazo.hu/>

<http://www.miskolcigombasz.hu/>

Rövidítések: M.K. – Macalik Kunigunda személyes könyvtár, iroda

Bot.K. – Botanikus Kert, könyvtár

8.2 Laboratóriumi gyakorlatok	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Fajismeret, gombahatározás. Tömlősgombák.	Szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás fényképek és konzervált anyag alapján.	A gyakorlati órák követelményeinek és a munkavédelmi szabályoknak a részletes ismertetése
2. Fajismeret, gombahatározás. Bazídiumos gombák1.	Szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás fényképek és konzervált anyag alapján.	
3. Fajismeret, gombahatározás. Bazídiumos gombák2.	Szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás fényképek és konzervált anyag alapján.	
4. Fajismeret, gombahatározás. Bazídiumos gombák3	Szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás fényképek és konzervált anyag alapján.	
5. Fajismeret, gombahatározás. Bazídiumos gombák4	Szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás fényképek és konzervált anyag alapján.	
6. Fajismeret, gombahatározás. Bazídiumos gombák5	Szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás fényképek és konzervált anyag alapján.	
7. Fajismeret, gombahatározás. Bazídiumos gombák6	Szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás fényképek és konzervált anyag alapján.	
8. Fajismeret, gombahatározás. Bazídiumos gombák7	Szemléltetés, megbeszélés, begyakorlás fényképek és konzervált anyag alapján.	
9. Fajismeret, gombahatározás. Bazídiumos gombák8		
10-11.Terepi (Kolozsvár környéki) mintavételezés, illetve megfigyelések	Gyűjtőeszközök használatának ismertetése, gyűjtési módszerek kivitelezése.	
12-13. A terepen begyűjtött anyag laboratóriumi feldolgozása. Spórákészítmények vizsgálata a terepen begyűjtött fajokból. Spóralenyomatok kivitelezése	Szemléltetés, megbeszélés, fajfelismerő kvíz.	

14. Gyakorlati vizsga - Fajfelismerés	Önálló egyéni tevékenység	
Könyvészet 1. Albert L. et al. 2020 Képes Gombakalauz, Magyar Mikológiai Társaság, Budapest 2. Lassoé, T. 2002, Gombák – Határozó kézikönyvek, Panemex, Grafoart Kiadó, Budapest (M.K.) 3. Locsmándi, Cs., Vasas, G., 2013, Gyűjtünk gombát erdőn, mezőn!, Cser Kiadó, Budapest (M.K.) 4. Locsmándi, Cs., Vasas, G., Albert, A., 2010, Ismerjük fel a gombákat!, Gabo Kiadó, Budapest (M.K.) 5. Montag, K., 2010, Gombák, Sziget Kiadó, Budapest (M.K.) 6. Pázmány, D., 1998, Gombahatározó, Nem lemezes gombák, Sepsiszentgyörgy (M.K.) http://gombaportal.hu/ http://www.gombazo.hu/ http://www.miskolcigombasz.hu/ Rövidítések: M.K. – Macalik Kunigunda személyes könyvtár, iroda		

9. Az epizstemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy olyan ismeretekre fektet hangsúlyt, amelyek lehetővé teszik a mikológiai információk alkalmazását a természet- és környezetvédelmi tevékenységekben.	•
---	---

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4. Előadás	Az elsajátított ismeretek alkalmazása különböző konkrét helyzetekben	Írásbeli vizsga – vegyes teszt	50%
10.5 Laboratóriumi gyakorlatok	Nagytestű gombák felismerése gyakorlati vizsga alkalmával	Fajfelismerés vetítés alapján	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- A fajfelismerési vizsga sikeres elvégzése kizáró jellegű (minimum 5 jegy). - A záróvizsga eredménye el kell érje az 5-ös jegyet.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

	A fenntartható fejlődés általános ikonja
---	--

Kitöltés időpontja:
2025.01.10

Előadás felelőse:
Dr. Macalik Kunigunda adjunktus

Szeminárium felelőse:
Dr. Macalik Kunigunda adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.01.14

Intézetigazgató:
Dr. Keresztes Lujza docens